

Universiteit Leiden

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

Geldig vanaf 1 september 2015

Masteropleiding Management van de Publieke Sector

Deze onderwijs- en examenregeling is opgesteld overeenkomstig artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en is aangevuld met kwaliteitskenmerken zoals vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens, vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Overgangsbepalingen
8. Slotbepalingen

Bijlagen

- E-studiegids Master Management van de Publieke Sector

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleiding Management van de Publieke Sector, hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding is ingesteld in de Faculteit Campus Den Haag van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit, en wordt in Den Haag verzorgd door het Instituut Bestuurskunde.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. ects: het European Credit Transfer System;
- b. e-studiegids: de elektronische studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding. De e-studiegids maakt als bijlage deel uit van deze regeling;
- c. examen: de tentamens verbonden aan de tot de opleiding van de opleiding behorende onderwijseenheden, voor zover de examencommissie dat heeft bepaald met inbegrip van een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, eerste lid, van de wet;
- d. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd krachtens artikel 7.12a van de wet;
- e. examiner: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- f. judicium: predikaat waarmee wordt blijk gegeven van een bepaalde score of bekwaamheid;
- g. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register¹ van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- h. niveau: het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen¹;
- i. onderwijseenheid: een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- j. opleiding: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van

---

¹ Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen is te raadplegen op www.onderwijs.leidenuniv.nl/onderwijsbeleid

kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;

- k. praktische oefening: een praktische oefening als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onderdeel van de wet, in één van de volgende vormen:
- het maken van een master scriptie,
  - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
  - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
  - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
  - het doorlopen van een stage, of
  - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- l. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- m. studiepunt: de eenheid waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan 28 uren studie;
- n. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet) door ten minste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinator. Een tentamen kan uit meerdere (deel)toetsen bestaan;
- o. toelatingscommissie: de commissie, ingesteld door het faculteitsbestuur, die tot taak heeft met toepassing van de toelatingseisen, opgenomen in deze en met inachtneming van het in voorkomende gevallen door het College van Bestuur krachtens artikel 7.30b van de wet vastgestelde aantal, te beoordelen welke verzoekers tot deze masteropleiding kunnen worden toegelaten;
- p. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen;
- q. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);
- r. eerste lezer/beoordelaar: examinator die de student begeleidt bij de vervaardiging van de masterscriptie en die dit beoordeelt;
- s. tweede lezer/beoordelaar: examinator waaraan de masterscriptie wordt voorgelegd en die dit beoordeelt;
- t. master scriptie: het resultaat van een praktische oefeningen zoals vermeld onder k. De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 **Gedragscodes**

1.3.1 Op het onderwijs van de opleiding zijn de regels zoals vastgelegd in de Gedragscode docenten en studenten binnen ict en onderwijs² van toepassing, alsmede de (aanvullende) facultaire gedragsregels³.

1.3.2 De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten⁴ is van toepassing; deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

Hoofdstuk 2 **Beschrijving van de opleiding**

Artikel 2.1 **Doel van de opleiding**

De master Management van de Publieke Sector verwerft een academische oriëntatie op en heeft zowel algemene als gespecialiseerde kennis van de vraagstukken betreffende het management van de publieke sector. In het programma worden mensen opgeleid voor posities in en gerelateerd aan openbaar bestuur, met de mogelijkheid om hun loopbanen verder te ontwikkelen. Afgestudeerden hebben naast een breed inzicht in en kennis over benaderingen van openbaar bestuur, diepgaande kennis van de complexiteit van relevante vraagstukken en probleemgebieden. De afgestudeerde heeft voldoende begrip van onderzoek in de publieke sector, teneinde zelf onderzoek op te zetten in de praktijk van openbaar bestuur, of om verdergaande opleiding te genieten in de wetenschap. De afgestudeerde is in staat om op een academisch niveau verschijnselen van het openbaar bestuur te herkennen, de samenhang te zien en te analyseren, en om de relevantie van theorieën en inzichten te beoordelen en toe te passen op praktijkvraagstukken.

Artikel 2.2 **Afstudeerrichtingen**

Niet van toepassing

Artikel 2.3 **Eindkwalificaties**

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt:

Kennis en inzicht

1. De master MPS is zich diepgaand bewust van de specifieke aard van het bestuur in het publieke domein;
2. De master MPS heeft een grondig begrip van de verschillende theorieën en benaderingen in management van de publieke sector, die in de opleiding aan de orde komen.

---

² De Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en onderwijs is vastgesteld door het College van Bestuur op 30 juni 2005 en is te raadplegen op www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-ict-en-onderwijs.html.

³ De gedragscode van de Faculteit Campus Den Haag is te raadplegen op: <http://www.campusdenhaag.nl/studenten/rechten-regelgeving/gedragscode.html>

⁴ De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten is vastgesteld door het College van Bestuur op 19 oktober 2010 en is te raadplegen op <http://media.leidenuniv.nl/legacy/gedragscode-omgangsvormen.pdf>.

Toepassen kennis en inzicht

3. De master MPS beschikt over de capaciteit om een theoretisch kader te waarderen op de toepasbaarheid ervan in de problemen en vraagstukken van het openbaar bestuur;
4. De master MPS is in staat om verschillende theoretische kaders toe te passen bij het uitvoeren van onafhankelijk onderzoek in vraagstukken in het management van de publieke sector;
5. De master MPS is in staat om theoretische kaders en analytische vaardigheden toe te passen op de praktijk van management van de publieke sector.

Oordeelsvorming

6. De master MPS is in staat om kritisch literatuur in het domein van management van de publieke sector te selecteren, bestuderen en analyseren.

Communicatie

7. De master MPS is in staat om onafhankelijk en volgens hedendaagse academische normen te rapporteren over onderzoek in het domein van management van de publieke sector.

Leervaardigheden

8. De master MPS bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om diens professionaliteit in stand te houden en verder uit te breiden, en in principe een vervolgstudie op PhD-niveau aan te gaan;
9. De master MPS is in staat vervolgstudie zelfstandig te plannen en te organiseren.

Artikel 2.4 Inrichting van de opleiding

De opleiding wordt voltijds in de avonduren verzorgd.

Artikel 2.5 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 60 studiepunten.

Artikel 2.6 Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling

De opleiding start op 1 september en op 1 februari van ieder jaar. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de uniforme semesterindeling⁵.

Artikel 2.7 Examens van de opleiding

Aan de opleiding is een examen verbonden.

Artikel 2.8 Voertaal

Met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁵ is de voertaal binnen de opleiding Nederlands. De student wordt geacht de gebruikte voertaal(talen) binnen de opleiding voldoende te beheersen.

Artikel 2.9 Kwaliteit

---

⁵ De uniforme semesterindeling, inclusief de toelichting hierop, is vastgesteld door het College van Bestuur op 14 oktober 2004 en gewijzigd op 12 januari 2010.

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO⁶ en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3 **Onderwijsprogramma**

Artikel 3.1 **Verplichte onderwijseenheden**

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden met een totale studielast van 60 studiepunten. Onderdeel van de verplichte onderwijseenheden vormen de vooraf vastgestelde onderwijseenheden waaruit de student verplicht een keuze moet maken.

3.1.2 In de e-studiegids wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven, te weten de studielast, het niveau, de inhoud en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van het onderwijsprogramma.

Artikel 3.2 **Keuzevrijheid**

3.2.1 Naast de in 3.1.1 genoemde onderwijseenheden kiest de student onderwijseenheden met een totale studielast van 0 studiepunten.

3.2.2 De keuze van de onderwijseenheden behoeft de goedkeuring van de examencommissie.

3.2.3 Naast de aan deze universiteit gedoeerde onderwijseenheden komen voor de invulling van de keuzeruimte – onder goedkeuring van de examencommissie – onderwijseenheden verzorgd door een andere Nederlandse of een buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel onderwijs in aanmerking.

3.2.4 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit onderwijseenheden die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Bij het verlenen van de toestemming geeft de examencommissie tevens aan tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren⁷. Indien nodig wijst het College van Bestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast.

Artikel 3.3 **Praktische oefeningen**

3.3.1 Bij elk van de in de e-studiegids vermelde onderwijseenheden is aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelneming aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

---

⁶ De Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie

⁷ Overeenkomstig artikel 7.3d van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').

3.3.2 In de e-studiegids staan omvang en studielast van de master scriptie beschreven. Daarbij zijn de normen vermeld waaraan de master scriptie moet voldoen en de gang van zaken rond de begeleiding.

Artikel 3.4 Deelname aan een onderwijseenheid

Deelname aan een onderwijseenheid vindt plaats in de volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is plaatsing bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte deel van de opleiding gegarandeerd. Aan bepaalde onderwijseenheden kan eerst worden deelgenomen nadat aan het tentamen van een voorafgaande onderwijseenheid met goed gevolg is deelgenomen. In het opleidings specifiek deel is beschreven voor welke onderwijseenheden deze voorwaarde geldt.

Artikel 3.5 Verspreiding studiematerialen

3.5.1 Het is studenten niet toegestaan audio- of video-opnames van colleges te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de desbetreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

3.5.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens, vervolgopleiding

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden.

4.1.2 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelneming aan een tentamen als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.

4.1.3 Indien het cijfer van een onderwijseenheid samengesteld wordt uit meerdere deeltoetsen kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in 4.1.1., met dien verstande dat de student minimaal in staat wordt gesteld om in de herkansing het vak alsnog met een voldoende af te sluiten door een toets die representatief is voor het gevolgde vak. Indien hier sprake van is wordt dit vastgelegd in de e-studiegids.

4.1.4 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in de e-studiegids de tentamendata opgenomen.

4.1.5 De student is verplicht deel te nemen aan het tentamen bij de eerste gelegenheid die daartoe wordt geboden nadat het onderwijs voor de desbetreffende onderwijseenheid is beëindigd, tenzij de examencommissie in individuele gevallen anders besluit. Indien de student niet heeft deelgenomen aan de eerste gelegenheid is hij uitgesloten van deelname aan de tweede gelegenheid.

4.1.6 Deelname aan een tweede tentamengelegenheid kan door regels van de examencommissie aan voorwaarden verbonden zijn. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een extra herkansing toestaan, dit op verzoek van de student.

4.1.8 Indien het tentamen verbonden aan een onderwijseenheid met goed gevolg is afgelegd, en een student neemt daaraan zonder toestemming van de examencommissie opnieuw deel, dan wordt het resultaat van het laatst afgelegde tentamen niet beoordeeld.

Artikel 4.2 **Verplichte volgorde**

4.2.1 De tentamens waaraan niet mag worden deelgenomen alvorens de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd, zijn vermeld in de e-studiegids.

4.2.2 Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student een andere volgorde bepalen.

Artikel 4.3 **Vorm van de tentamens**

4.3.1 In de e-studiegids staat vermeld of het tentamen, dan wel de deelttoetsen, van een onderwijseenheid schriftelijk of mondeling dan wel door middel van een vaardigheidstest wordt afgelegd.

4.3.2 In bijzondere gevallen kan op verzoek van de student de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de e-studiegids is vastgelegd.

4.3.3 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking⁸, deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.4 Op verzoeken over aanpassingen die de examinering betreffen, beslist de examencommissie.

4.3.5 De tentaminering vindt plaats in het Nederlands of, met inachtneming van de Gedragscode voertaal, in het Engels.

4.3.6 Er vindt een individuele beoordeling plaats in geval van presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties die in groepsverband worden verricht.

4.3.7 Afronding van de masterscriptie wordt op een in de e-studiegids nader omschreven wijze ingevuld.

---

⁸ Het protocol studeren met een functiebeperking is te vinden op:
<http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/studeren-met-een-functiebeperking.html>

Artikel 4.4 **Mondelinge tentamens**

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 4.5 **Regels examencommissie**

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.

4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examineratoren is gewaarborgd.

4.5.3 Daarnaast stelt de examencommissie de procedure vast voor de aanwijzing van een eerste en tweede beoordelaar van de master scriptie, alsmede de procedure rond de beoordeling van de master scriptie en de wijze van verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede beoordelaar, waaronder de bepaling van het cijfer.

Artikel 4.6 **Oordeel**

4.6.1 De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke verklaring uit.

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of de deeltaets is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltaets vast en verschaft de administratie van de opleiding de nodige gegevens ten behoeve van de uitreiking van het schriftelijk bewijsstuk van het oordeel aan de student.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijn van vijftien werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld binnen deze termijn. Tevens wordt de dan geldende procedure aan de student medegedeeld.

4.6.4 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel getal of een getal met maximaal één decimaal, tussen 1,0 tot 10,0, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5,0 en 6,0.

4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6,0 of hoger is.

4.6.6 Het met voldoende resultaat deelnemen aan een praktische oefening kan gelden als het behalen van een tentamen in de zin van artikel 7.10 van de WHW.

4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzage-recht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.8 De examencommissie stelt regels op waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van deeltentamens elkaar kunnen compenseren. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel 4.7 **Geldigheidsduur**

4.7.1 Elk tentamen en verleende vrijstelling heeft een geldigheidsduur van minimaal de nominale studieduur + 1 jaar.

4.7.2 De examencommissie kan conform de door haar gestelde richtlijnen, op verzoek van de examinandus, de geldigheidsduur met telkens één jaar verlengen (vgl. art. 4.9 regels en richtlijnen examencommissie).

4.7.3 De in de leden 1 en 3 genoemde geldigheidsduur gaat in per 1 september van het studiejaar na het behalen van het cijfer of verlenen van de vrijstelling.

Artikel 4.8 **Inzagerecht en nabespreking**

4.8.1 Gedurende dertig dagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.

4.8.2 Gedurende de in 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 Op verzoek van de student vindt een nabespreking plaats. Deze mogelijkheid wordt tegelijkertijd met de uitslag van het tentamen bekend gemaakt.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvindt.

4.8.5 De nabespreking geschiedt op een door de examencommissie te bepalen plaats en tijdstip.

4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de nabespreking bedoeld in 4.8.3, dan wordt hem een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

Artikel 4.9 **Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen**

De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examiner, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelneming aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid.

Artikel 4.10 **Examen**

4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd en de student de in artikel 5.2.2 bedoelde Bachelor graad is verleend dan wel hem een bewijs van toelating als bedoeld in artikel 5.1 is verstrekt.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomst daarvan beoordelen.

4.10.3 Het getuigschrift wordt niet uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de afstudeerrichting van de opleiding is verzorgd door de Universiteit Leiden.

4.10.4 Overeenkomstig de regeling⁹ als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op de uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.

4.10.5 Het verzoek dient binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen te zijn ingediend via het daartoe bestemde formulier.

4.10.6 De examencommissie willigt het verzoek in indien de student niet langer dan vier studiejaar is ingeschreven geweest voor de opleiding. De examencommissie kan in bijzondere gevallen anders besluiten.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

Artikel 4.11 **Graadverlening**

4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Master verleend met de toevoeging «of Science ».

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 **Judicia**

4.12.1 Aan de uitslag van een afsluitend examen is een judicium verbonden.

4.12.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het judicium is het gewogen gemiddelde van alle tentamens die tot het examen behoren, met uitzondering van die onderwijseenheden waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd. Onderwijseenheden die bij andere opleidingen, waaronder buitenlandse, zijn gevolgd dienen te zijn goedgekeurd door de examencommissie.

---

⁹ Regeling uitstel afstuderen Universiteit Leiden: <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/regeling-uitstel-afstuderen-universiteit-leiden.html>.

4.12.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elke onderwijseenheid het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat onderdeel toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat daarvan te delen door het aantal behaalde studiepunten.

4.12.4 Op het getuigschrift en op het diploma-supplement wordt het predicaat 'cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

- alle onderwijseenheden zijn met tenminste een 6,0 afgerond;
- het gewogen gemiddelde is een 8,0 of hoger;
- voor de masterthesis is minimaal een 8,0 behaald.

4.12.5 Op het getuigschrift en op het diploma-supplement wordt het predicaat 'summa cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

- alle onderwijseenheden zijn met tenminste een 6,0 afgerond;
- het gewogen gemiddelde is een 9,0 of hoger;
- voor de masterthesis is minimaal een 9,0 behaald.

4.12.6 De examencommissie kan in andere, bijzondere gevallen een predicaat verlenen, mits het gewogen gemiddelde niet meer dan 0,5 punt afwijkt van het in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die hij/zij geleverd heeft in het eindwerkstuk of scriptie of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4.12.7 Ingeval de student een ordemaatregel is opgelegd wegens een onregelmatigheid, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend.

Artikel 4.13 **Vervolgopleiding**

De verleende graad geeft toegang tot het promotietraject.

Hoofdstuk 5 **Toegang en toelating tot de opleiding**

Paragraaf 5.1 **Toelating**

Artikel 5.1 **Bewijs van toelating**

5.1.1 Een bewijs van toelating wordt door het bestuur van de faculteit verstrekt indien de student voldoet aan de toelatingseisen zoals vastgelegd in artikel 5.2 en 5.3 voor zover het door het College van Bestuur vastgestelde aantal ten hoogste voor de opleiding in te schrijven personen niet wordt overschreden.

5.1.2 Het bewijs van toelating wordt aangevraagd volgens de regels als vastgelegd in de Regeling toelating masteropleidingen¹⁰.

Artikel 5.2 **Toelating**

---

¹⁰ De Regeling toelating masteropleidingen is te raadplegen op www.reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/regeling-toelating-masteropleidingen.html.

5.2.1 Rechtstreekse toegang is niet van toepassing.

5.2.2 Onverminderd hetgeen in artikel 5.1.1 is bepaald ten aanzien van de capaciteit worden degenen tot de opleiding toegelaten:

- wanneer zij beschikken over een Bachelorgraad van een opleiding Bestuurskunde aan de Universiteit Leiden en die naar oordeel van het opleidingsbestuur voldoende motivatie hebben blijkend uit een motivatiebrief; of
- wanneer zij beschikken over een Bachelorgraad van een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs, of kunnen aantonen te voldoen aan de eisen die daarvoor worden gesteld; en:
  - die beschikken over de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die moeten zijn verworven bij beëindiging van de bacheloropleiding bedoeld in artikel 5.2.1; en
  - die naar het oordeel van het opleidingsbestuur voldoende motivatie hebben blijkend uit een motivatiebrief; en
  - die naar het oordeel van het opleidingsbestuur voldoende kennis van de voertaal van de opleiding hebben.

5.2.3 Niet van toepassing.

Artikel 5.3 **Deficiënties**

5.3.1 Studenten die in het bezit zijn van een bachelordiploma of een gelijkwaardig diploma, maar die nog 1 studiepunt aan deficiënties hebben, kunnen worden toegelaten tot de opleiding mits redelijkerwijs mag worden verwacht dat binnen redelijke termijn alsnog voldaan wordt aan de toelatingseisen.

5.3.2 Studenten die nog deficiënties hebben als bedoeld in 5.4.1 kunnen na toelating tot de opleiding deelnemen aan het onderwijs, maar geen examen of door het faculteitsbestuur bij zijn besluit tot toelating aan te wijzen tentamens afleggen.

5.3.3 Voor toelating als bedoeld onder 5.4.1 stelt de toelatingscommissie een inhaalprogramma met tentamengelegenheden vast.

5.3.4 Indien op grond van 5.4.1 een student wordt toegelaten tot de opleiding kunnen de toetsen die moeten worden afgelegd om alsnog aan de toelatingseisen te voldoen geen deel uitmaken van het curriculum van de masteropleiding.

Artikel 5.4 **Schakelprogramma's (Premasters)**

5.4.1 De opleiding heeft een schakelprogramma ingericht om deficiënties weg te nemen; deze worden vermeld in de e-studiegids.

5.4.2 Informatie over het schakelprogramma kan worden opgevraagd bij de opleiding.

5.4.3 Het schakelprogramma dient door de student in één keer binnen één semester met goed gevolg te zijn afgelegd om toegelaten te worden tot de opleiding.

5.4.4 Het schakelprogramma kan door een student niet meer dan één keer gevolgd worden.

5.4.5 Vakken die eventueel in een ander schakelprogramma van het Instituut Bestuurskunde zijn behaald kunnen niet worden ingezet ter vervanging van vakken in het schakelprogramma voor MPS. Dit geldt andersom ook.

5.4.6 Studenten kunnen worden toegelaten tot het schakelprogramma op basis van aantoonbare academische capaciteit zoals vastgesteld in 5.2.2 van deze OER en affiniteit met het onderwerp van het master-programma, zoals blijkt uit de professionele ervaring, keuzevakken en specialisaties.

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 Studievoortgangadministratie

6.1.1 Het opleidingsbestuur registreert de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 Het opleidingsbestuur verschaft de student ten minste 1 keer per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.

6.1.3 Indien, naar het inzicht van de opleiding, de student ernstige studievertraging oploopt ten opzichte van de nominale studievoortgang, attendeert de opleiding de student op de mogelijkheid ondersteuning te krijgen bij het opstellen van een studieplan.

Artikel 6.2 Introductie en begeleiding

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten.

Artikel 6.3 Begeleiding van de master scriptie

6.3.1 De student maakt met de begeleider bedoeld in 3.3.2 een planning voor de master scriptie. Deze planning is afgeleid van de studielast die voor deze onderwijseenheid in de bijlage bedoeld in 3.3.2 is vastgelegd.

Artikel 6.4 Topsport

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen van het College van Bestuur.

Artikel 6.5 Handicap of chronische ziekte

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de handicap of chronische ziekte met zich meebrengt aan te passen. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen. De opleiding neemt hierbij de individuele functiebeperking van de student in acht, maar houdt rekening met de eindtermen van de opleiding en de proportionaliteit van de mogelijke maatregelen.

Artikel 6.6 Buitenlands verblijf en stage

Voor studenten die ten gevolge van een door de examencommissie goedgekeurd buitenlands studieverblijf of een goedgekeurde stage aantoonbare studievertraging zouden ondervinden, wordt een regeling getroffen om de vertraging te beperken.

Hoofdstuk 7 Overgangsbepalingen

Artikel 7.1 Bepalingen betreffende eerder voor de opleiding ingeschreven studenten

7.1.1 Met ingang van 1 september 2012 geldt voor studenten die voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven dat de Onderwijs- en examenregeling voor de duur van één jaar van kracht blijft.

7.1.2 *Niet van toepassing.*

7.1.3 Voor studenten die vóór 31 augustus 2012 voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven op een tijdstip langer dan vijf jaren voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden, dan wel op verzoek van de student, kan de examencommissie de Onderwijs- en examenregeling zoals die gold in enig jaar niet langer dan vijf jaar voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden op hem van toepassing verklaren.

7.1.4 Indien onderwijseenheden als bedoeld in de artikelen 3.1.1 en 3.2 van de op grond van 7.1.1, 7.1.2 of 7.1.3 van toepassing zijnde Onderwijs- en examenregeling niet meer worden aangeboden, dan wijst de examencommissie vervangende onderwijseenheden aan. Zo nodig worden onderwijseenheden aangewezen die door een andere instelling worden aangeboden.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Wijziging

8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.2 Bekendmaking

De opleiding draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken via de universitaire website.

Artikel 8.3 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2015.